

**Jyväskylän yliopiston
kauppakorkeakoulu**

N:o 378 / 2013

Kari Itkonen & Tarja Niemelä

**Keski-Suomen kuntien työpaikkakehitys vuosina 2008 - 2010 ja
kuntien nettomuutto vuosina 2010 - 2012**

University of Jyväskylä

School of Business and Economics

P.O. Box 35, 40014 University of Jyväskylä

Tel. 014-260 2942

Telecopier 014-260 3331

ISBN 978-951-39-5293-8

ISSN 1799-3040

Jyväskylä 2013

ESIPUHE

Seuraavilla sivuilla kuvataan muutamien tilastojen valossa Keski-Suomen maaseudun kehityskaaria. Tilastot valmistuvat aina viiveellä ja niihin liittyy tulkinnallisia haasteita. Siksi niiden lukemisessa on hyvä vaihtaa linssejä.

Kehityksen kulkuun vaikuttaneita ja vaikuttavia muutosvoimia kannattaa pohtia tarkemmin. Mitkä voimat ovat ”hallittavissa” paikallisesti, alueellisesti tai valtakunnallisesti, mitkä taas ovat sellaisia voimia jotka ovat kietoutuneet maailmantalouteen, kriiseihin tai uusiin markkinoihin ja niiden tarjoamiin kilpaileviin mahdollisuuksiin.

Tietoisten kehittämistoimien suuntaaminen alueiden elinvoimaisena säilyttämiseen tai uuden kehityksen polkujen avaamiseen on vaikutusten arvioimisen kannalta haastavaa. Pitemmän ajan sihti auttaa arvioimaan vaikutuksia kokonaisvaltaisemmin. Keski-Suomen maaseutualueilla on vahvuuksia niin toimintaympäristönä kuin asuinympäristönä. Alueiden vahvuuksiin kannattaa panostaa.

Olemme saaneet olla mukana tuottamassa tietoa maaseudun kehittäjien ja eri toimijoiden tarpeisiin. Nämä tilastoaineistoihin perustuvat selvitykset on tehty osana Keski-Suomen maaseutustrategia- hankkeen toimenpiteitä.

Tekijät

1 Johdanto

1.1 Työn tavoite

Tässä julkaisussa esitellään Keski-Suomen kuntien kehitystä nettomuuton ja työpaikkojen uusimpien aikasarjojen avulla. Tietoja voidaan käyttää tausta-aineistona Keski-Suomen maakunnan alueellisessa kehittämistyössä.

1.2 Aineistot

Analyysissa hyödynnetään Tilastokeskuksen Statfi-tietokannan tietoja. Työpaikkatietojen uusimmat kuntakohtaiset tiedot olivat vuodelta 2010. Vertailuvuodeksi valittiin vuosi 2008, koska se oli keskimääräisvuosi ennen suurta taloudellista "notkahdusta". Vuoden 2009 tiedoissa oli myös pahoja virheitä (Terveystietokeskuksen kuntayhtymien tiedot oli kohdennettu vain keskuskuntaan). Vertailuasetelma antaa havainnekuvaa nopeasta suhdannepudotuksesta ja sen jälkeisestä noususta.

Muuttoliikkeen uusimmat tilastot olivat vuodelta 2012. Sen vertailuvuodeksi valittiin vuosi 2010. Näin voitiin verrata kehitystä edellisen julkaisun tietoihin, jotka koskivat vuosien 2009 - 2011 kehitystä kuntien muuttoliikkeessä.

1.3 Menetelmät

Työpaikkojen kehittymisen analyysissa käytetään Shift share - menetelmää. Siinä kehitys jaetaan alueellisiin ja rakenteellisiin tekijöihin vertaamalla toiminnallisia ja laskennallisia työpaikkojen kehityslukuja. Kunnassa tapahtunut työpaikkakehitys jaetaan kolmeen komponenttiin:

- Valtakunnallinen kehitys: Valtakunnan suhdannekehitys projisoituna kuntaan (kaikissa kunnissa suhteellisesti sama)
- Toimialarakenteen vaikutus: Toimialojen erilaisen rakenteen vaikutus kunnissa. Missä paljon taantuvaa toimialaa (tänä ajanjaksona teollisuus), siellä valtakunnallinen toimialakehitys "painaa" myös kunnan vastaavaa toimialaa. Ja päinvastoin.
- Paikallinen vaikutus: Todellisen kehityksen ja em. valtakunnallisten kehitysurien vaikutuksen erotus. Tulkitaan kuvaavan paikallisten olosuhteiden muutosta ja "yleistä tukea" elinkeinoelämälle.

Toimialakohtaisessa analyysissa käytetään Tilastokeskuksen tilastoissaan käyttämää yhdistelmäluokitusta. Muuttoliikkeen ikäkohorttianalyysissä käytetään luokitusta alle 15 - vuotiaat, 15 - 24 -vuotiaat, 25 - 39 -vuotiaat, 40 - 54 -vuotiaat, 55 - 64 -vuotiaat ja yli 65 - vuotiaat. Tämän luokittelun avulla voidaan kuvata eri työelämä- ja perhevaiheessa olevien muuttoliikettä.

2 Työpaikkojen kokonaiskehitys vuosina 2008 - 2010 jaoteltuna osakomponentteihin

Taulukko 1 Keski-Suomen kuntien työpaikkakehitys vuosina 2008 -2010 jaoteltuna osakomponentteihin shift share -analyysin avulla.

Kunta	Työpaikat v. 2008	Valtakunnallisen työpaikkakehityksen suora vaikutus (-.022)	Toimialarakenteen vaikutus	Paikallinen vaikutus	Työpaikkojen todellinen muutos 2008 - 2010	Todellinen muutos% 2008 - 2010
Hankasalmi	1 548	-34	+5	+53	+24	1,6
Joutsa	1 683	- 37	+8	-94	-123	-7,3
Jyväskylä	61 329	-1349	+273	+552	-524	-0,9
Jämsä	9 054	-199	-146	+34	-311	-3,4
Kannonkoski	504	-11	-4	+8	-7	-1,3
Karstula	1 670	-37	-14	-71	-122	-7,3
Keuruu	4 012	-88	-2	-87	-177	-4,4
Kinnula	580	-13	+11	+13	+11	1,9
Kivijärvi	345	-8	+4	-25	-29	-8,4
Konnevesi	827	-18	+3	+9	-6	-0,7
Kuhmoinen	775	-17	+7	-92	-102	-13,2
Kyyjärvi	593	-13	-9	+58	+36	6,0
Laukaa	5 318	-117	-5	+424	+302	5,7
Luhanka	196	-4	-1	+11	+8	4,1
Multia	563	-12	0	+53	+41	7,3
Muurame	2 730	-60	-37	+90	-7	-0,2
Petäjävesi	990	-22	+10	+53	+41	4,1
Pihtipudas	1 565	-34	+11	+8	-15	-1,0
Saarijärvi	3 563	-78	+1	+17	-60	-1,7
Toivakka	601	-13	+6	+9	+2	0,3
Uurainen	859	-19	+5	+34	+20	2,3
Viitasaari	2 574	-57	-15	-50	-122	-4,7
Äänekoski	8 414	-185	-199	+85	-299	-3,6
Keski-Suomi	110 261	-2 425	-88	+1 094	-1 419	-1,3
Suomi	2 377 181				-51 502	-2,2

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot (työpaikat)

Keski-Suomen työpaikkojen kehitys oli koko maan kehitystä positiivisempaa.

Keski-Suomen noin 1 400 työpaikan menetys johtuu Shift Share analyysin mukaan yleisestä taloudellisesta taantumasta. Toimialarakenteen vaikutus oli kaikkiaan hyvin pieni. Paikallisten tekijöiden merkitys oli yli 1000 työpaikkaa positiivinen.

Koska Jyväskylän kaupungin alueella on 56 % koko maakunnan työpaikoista, kansallinen taantuma vaikutti voimakkaimmin juuri siellä.

Toimialarakenteen vaikutus oli 13 kunnassa positiivinen ja 9 kunnassa negatiivinen. Koska palvelusektori selvisi lamasta parhaiten, Jyväskylän toimialarakenne antoi selvästi eniten tukea suhdanne-taantumasta selviytymiseen. Vaikutus oli lähes 300 työpaikkaa. Vientiteollisuuden, erityisesti metsäteollisuuden tuotannon supistuminen näkyi voimakkaimmin Äänekoskella ja Jämsässä, mutta myös Muuramessa vaikutus oli huomattava.

Paikallinen vaikutus oli positiivinen 17 kunnassa: lukumääräisesti selvimmin Jyväskylässä ja Laukaassa ja suhteellisesti eniten Multialla, Luhangassa, Hankasalmella ja Muuramessa. Viidessä kunnassa aluekohtaisten olosuhteiden komponentti oli negatiivinen. Näitä kuntia olivat Joutsa, Kuhmoinen, Keuruu, Karstula ja Viitasaari.

Edelliseen tarkasteluun verrattuna positiivista kehitystä alueellisissa olosuhteissa oli tapahtunut esimerkiksi Jämsässä, Äänekoskella, Saarijärvellä, Kyyjärvellä, Petäjävedellä ja Multialla. Tämän paikallisen elementin voi tulkita sisältävän komponentteja ainakin viiveellisestä sopeutumisesta nopeaan rakennemuutokseen sekä väestön kasvusta.

3 Toimialoittainen kehitys kunnittain vuosina 2008 - 2010

Taulukossa 2 on esitetty työpaikkojen kunnittainen kehitys toimialoittain. Liitteessä 1 on esitetty pelkistetyksi kunnat työpaikkakehityksen suuruusjärjestyksessä sekä kussakin kunnassa kasvaneet toimialat. Monissa pienemmissä kunnissa toimialat B, D - E = Kaivostoiminta; Sähkö, kaasu- ja lämpöhuolto; Vesi-, viemäri- ja jätehuolto sekä J = Informaatio ja viestintä, K = Rahoitus- ja vakuutustoiminta ja L = Kiinteistöalan toiminta ovat kooltaan niin pieniä, että pienetkin lukumäärämuutokset näkyvät suurina suhteellisina muutoksina.

Työpaikkojen määrä väheni tarkasteluajanjaksona voimakkaimmin teollisuudesta, noin 2 500 työpaikkaa eli kahdessa vuodessa katosi maakunnan teollisista työpaikoista 12,5 prosenttia. Jo yksin Jyväskylän teollisten työpaikkojen väheneminen (1547 työpaikkaa) ”selittää” yksin koko maakunnassa tapahtuneen työpaikkojen vähenemisen (1419) työpaikkaa. Teollisuuden työpaikkoja hävisi eniten niiltä paikkakunnilta, joissa sitä oli ennen eniten ollut, kuten Jämsästä, Äänekoskelta ja Muuramesta. Kuitenkin viidellä paikkakunnalla teollisten työpaikkojen määrä nousi, selvimmin Kyyjärvellä ja Multialla.

Kuusi toimialaryhmää kasvatti maakunnassa työpaikkoja tarkasteluajanjaksona eniten, O - Q = Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus; Koulutus; Terveys- ja sosiaalipalvelut. Kaikille kasvutoimialoille oli luonteenomaista se, että Jyväskylän työpaikkojen kasvu selitti melko pitkälle koko maakunnan työpaikkojen kasvua ko. toimialalla. Sama ilmiö näkyi kahdella teollisuuden jälkeen seuraavaksi eniten työpaikkoja menettäneellä toimialalla: (F) Rakentamisessa ja toimialalla G - I = Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta.

Yksinkertaistaen vuosien 2008 - 2010 työpaikkakehityksen maakunnassa voi kuvata niin, että Jyväskylästä katosi noin 500 työpaikkaa ja muusta maakunnasta 1 000 työpaikkaa. Jyväskylässä teollisuuden 1 500 työpaikan pudotusta kompensoi lähinnä julkisen sektorin lisääntyneet lähes 1 000 työpaikkaa. Muidenkin toimialojen kehityksissä oli eroja, mutta ne olivat suhteellisesti katsoen kuitenkin pieniä. Muualla maakunnassa teollisuudesta katosi ne 1 000 työpaikkaa, eikä muiden toimialojen kehitys maakunnantasolla pystynyt kompensoimaan tätä menetystä.

Kunnittain tarkastellen kehitys on toki paljon vivahteikkaampaa ja myös toimialojen välillä oli eroja. Yleistäen Keski-Suomen kunnat voidaan ryhmitellä suhteutetun työpaikkakehityksensä suhteen kolmeen ryhmään. Jyväskylän ja sen lähikuntien työpaikkakehitys on ollut yleensä positiivista tai vain lievästi negatiivista vaihdellen välillä -1 - +6. Heikointa suhteellinen kehitys oli seudun teollisuusvaltaisella ydinalueella, Jyväskylässä ja Muuramessa.

Toisen ryhmän muodostavat maakunnan seutu ja pienaluekeskukset, joissa työpaikkakehitys oli negatiivista välillä -2 - -7. Kolmannen ryhmän muodostivat maakunnan muut, pienemmät kunnat, joissa kehitys oli hyvin vaihtelevaa ja vaihteluväli oli akselilla -13 (Kuhmoinen) - +7 (Multia).

Taulukko 2 Työpaikkojen absoluuttinen muutos toimialoittain ja kunnittain Keski-Suomessa vuodesta 2008 vuoteen 2010

Kunta	Toimiala												Yhteensä
	A	B, D-E	C	F	G-I	J	K	L	M-N	O-Q	R-U	X	
	maa, metsä, kala	kaivos, sähkö, vesi	teollisuus	rakentaminen	kauppa, kuljetus, varastointi, majoitus, ravitsemus	informaatio, viestintä	rahoitus, vakuutus	kiinteistö	ammattillinen, tekninen, tieteellinen, hallinto, tukipalvelu	julkinen hallinto, maanpuolustus, koulu, Sote	muut palvelut	toimialatuntematon	
	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm
Hankasalmi	-35	+2	-35	+6	-2	0	-12	0	-3	+56	+21	+19	+24
Joutsa	-18	+5	-50	+20	-25	+1	-5	-4	+3	-41	-18	+19	-123
Jyväskylä	-57	+25	-1547	-303	-405	+281	+20	-9	+102	+956	+164	+249	-524
Jämsä	-20	0	-273	-56	-61	-12	-17	+9	-35	+87	+43	+24	-311
Kannonkoski	-12	+1	-7	-6	+11	0	-2	0	+34	-22	-6	+2	-7
Karstula	-21	0	-60	-16	-21	-2	-5	+2	+16	-48	-7	-2	-122
Keuruu	-13	+2	-57	-5	-27	+3	-5	-2	-12	-95	+20	+14	-177
Kinnula	-24	0	-8	+15	+5	+1	0	+2	-6	+29	-3	0	+11
Kivijärvi	-7	0	-2	+3	-6	0	-1	-1	-2	-12	-2	0	-29
Konnevesi	-7	+2	-28	-8	+11	+1	0	-1	+1	0	+5	+18	-6
Kuhmoinen	-6	+2	-39	-5	-18	+3	-5	+2	+1	-51	+13	+1	-102
Kyyjärvi	-16	+7	+34	-1	-1	0	+1	-1	+7	+2	+7	-3	+36
Laukaa	-9	-2	+17	+62	+250	-5	-7	-8	+46	-67	-10	+37	+302
Luhanka	-7	0	0	+4	+4	+1	0	+3	+3	-3	+1	+2	+8
Multia	-10	+2	+30	-3	-4	-1	-2	+1	+2	+20	+1	+5	+41
Muurame	-1	+2	-106	-23	+24	-6	-1	+14	+14	+48	+7	+21	-7
Petäjävesi	-18	+6	0	-2	+14	+2	+1	-3	+21	+26	-7	+1	+41
Pihtipudas	+1	-3	-29	+9	-7	+1	+2	0	-6	-5	+11	+11	-15
Saarijärvi	-8	-3	-69	-26	-55	+12	+4	-4	+25	-5	+46	+23	-60
Toivakka	-3	+1	+21	+5	+4	0	-1	+1	+3	-10	-11	+2	+2
Uurainen	-3	-3	+15	+3	-4	-3	-7	0	+16	+4	-3	+5	+20
Viitasaari	-2	-10	-37	-5	-21	-4	-2	-2	+13	-65	-8	+21	-122
Äänekoski	-5	-4	-207	-38	-106	-2	-18	+28	+5	+46	0	0	-299
Keski-Suomi	-311	+32	-2447	-369	-397	+271	-62	+27	+256	+850	+254	+467	-1419

Absoluuttisesti työpaikat lisääntyivät ajanjaksona 2008 - 2010 selvästi eniten Laukaassa, erityisesti toimialan G - I (Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta) kasvun ansiosta. Eniten työpaikkoja hävisi maakunnan kolmesta suurimmasta kunnasta: Jyväskylästä, Jämsästä ja Äänekoskelta.

Kaikissa kunnissa oli ajanjaksona 2008 - 2010 ainakin yksi työpaikkojaan kasvattanut toimiala. Toisaalta jokainen toimiala kasvoi ainakin yhdessä kunnassa. Lähes kaikissa kunnissa työpaikat lisääntyivät toimialoilla M - N (Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta;

Hallinto- ja tukipalvelutoiminta) ja X (Toimiala tuntematon). Teollisuuden ja rahoitus- ja vakuutustoiminnan toimialoilla kasvua oli harvoin. Kaikkein harvinaisinta se kuitenkin oli maa- metsä- ja kalatalouden kohdalla, jolla vain yhden kunnan kohdalla oli yhden (1) työpaikan kasvu. Alkutuotannon työpaikat ovat vähentyneet viimeisten vuosikymmenien aikana niin voimakkaasti, ettei alkutuotannon työpaikkojen määrän väheneminen enää näy suurena muutoksena koko maakunnan tasolla, vaan vain yksittäisissä kunnissa.

4 Väestön nettomuuttoliike ikäryhmittäin ja kunnittain 2010 - 2012

Nettomuuton ja erityisesti ikäryhmitellyn nettomuuton tarkastelu kertoo kunnan vetovoimasta ja väestöllisestä dynamiikasta. Ikäryhmittäinen nettomuutto kunnittain selviää hyvin tämän julkaisun liitteistä 2-6¹.

Taulukko 3 Nettomuuttoliike Keski-Suomessa kunnittain vuosina 2010 - 2012 yhteensä ja ikäluokittain prosentteina kokonaisväkiluvusta

Kunta	Väkiluku 31.12. 2009	Nettomuuttoliike kolmena viime vuotena ikäluokittain prosenttia väkiluvusta						
		Yhteensä %	0 - 14 %	15 - 24 %	25 - 39 %	40 - 54 %	55 - 64 %	65 - %
Hankasalmi	5 528	-0,0	0,5	-1,9	0,8	0,5	0,3	-0,1
Joutsa	5 093	-0,9	0,1	-2,3	-0,0	0,4	0,5	0,4
Jyväskylä	129 623	0,6	-0,5	3,0	-1,6	-0,1	-0,1	-0,0
Jämsä	22 949	-1,8	0,0	-1,8	-0,1	-0,0	0,1	0,0
Kannonkoski	1 587	0,7	0,1	-2,3	0,3	1,2	0,9	0,6
Karstula	4 564	-2,2	-0,2	-2,2	0,0	0,1	0,1	0,0
Keuruu	10 757	-1,6	-0,3	-1,3	-0,2	-0,0	0,3	0,2
Kinnula	1 820	-2,1	0,7	-3,8	-0,2	0,5	0,5	0,2
Kivijärvi	1 365	-2,9	-0,7	-2,4	0,1	-0,3	1,2	-0,8
Konnevesi	2 971	-0,3	0,4	-2,3	0,2	0,8	0,1	0,4
Kuhmoinen	2 589	-2,2	-0,8	-1,6	-0,4	0,0	0,3	0,2
Kyyjärvi	1 536	-4,8	-0,8	-3,3	-0,6	-0,4	0,3	0,0
Laukaa	17 975	0,9	1,2	-2,5	2,4	0,0	-0,2	0,0
Luhanka	834	-2,5	-0,1	-3,7	0,5	-0,1	0,5	0,5
Multia	1 919	-3,0	-0,2	-2,0	-0,3	0,1	0,0	-0,3
Muurame	9 231	2,2	1,7	-2,7	3,0	0,1	0,1	0,1
Petäjävesi	3 979	2,9	2,4	-1,8	1,6	0,3	0,5	-0,2
Pihtipudas	4 613	-1,8	0,1	-2,4	0,2	-0,2	0,2	0,2
Saarijärvi	10 666	-2,5	-0,3	-2,5	0,1	-0,1	0,2	0,1
Toivakka	2 379	2,6	1,7	-3,2	2,1	0,4	1,3	0,3
Uurainen	3 382	3,3	1,7	-1,2	2,3	0,6	-0,4	-0,2
Viitasaari	7 195	-1,0	0,3	-1,8	0,3	0,2	0,1	-0,1
Äänekoski	20 243	-0,1	0,4	-1,3	0,4	0,2	0,1	0,1

Liitteiden 2 - 6 kartoista nähdään, miten nettomuuttoliikkeen kokonaisvirroissa maakunta jakautuu kahtia. Jyväskylässä ja kehyskunnissa nettomuutto on positiivista, muualla maa-

¹ Kartat on laatinut Juha Romula Keski-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta

kunnassa negatiivista. Poikkeuksen tähän teki ajanjaksolla 2010 - 2012 pohjoisessa Keski-Suomessa sijaitseva Kannonkoski.

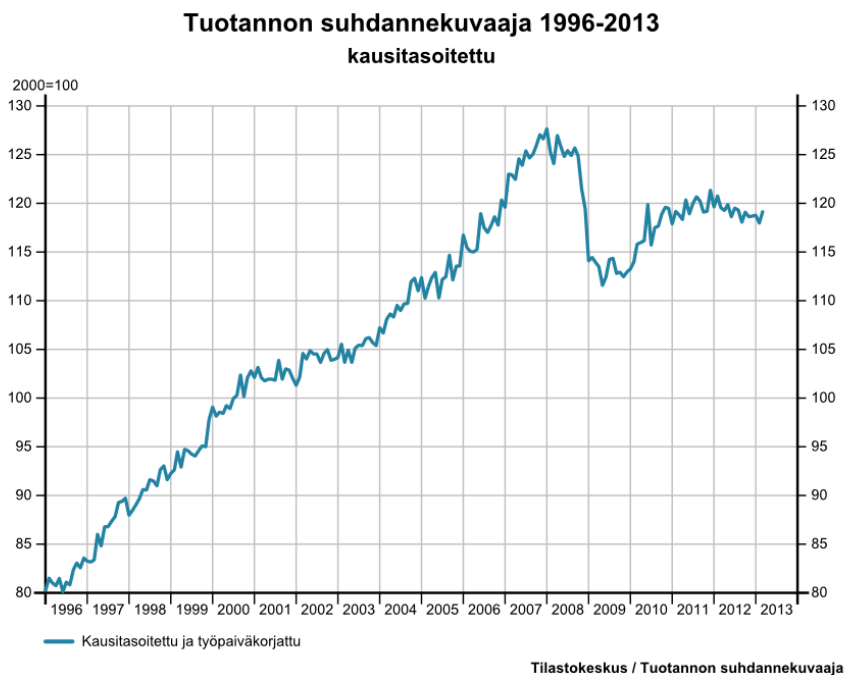
Ikäryhmittäistä muuttoliikettä tarkastellen muista ikäryhmistä täysin poikkeava ikäryhmä on edelleen 15 - 24 -vuotiaat. Tässä paljon opiskelijoita sisältävässä tarkastelussa Jyväskylän kaupunki on ainoa voittaja ja kaikista muista kunnista muuttoliike on tässä ikäluokassa negatiivista. Tämä suunta on jatkoa edellisvuosille.

Jyväskylän kaupunki saa muuttovoittoa vain tässä em. ikäryhmässä. Kaikissa muissa ikäryhmissä muuttoliike on negatiivista. Erityisen voimakasta negatiivinen muuttoliike on nuorissa työikäisissä, 25 - 39 -vuotiaissa, jossa Jyväskylä on selvästi suurin muuttotappiota kärsinyt kunta. Vastaavasti kaikki Jyväskylän kehyskunnat saivat erityisen paljon muuttovoittoa tässä nuorten työikäisten (25 - 39 -vuotiaat) ja lasten (alle 15 -vuotiaat) ikäryhmissä. Jyväskylän keskuseudun ja sen ympäristön välillä on siis tapahtumassa polarisoitumiskehitystä. Muualla maakunnassa 15- 24 -vuotiaiden negatiivinen nettomuutto selittää hyvin suuren osan koko nettomuuttotappiosta. Muissa ikäryhmissä nettomuutto oli itse asiassa laajassa katsannossa melkein tasapainossa. Suurinta tappio oli maakunnan luoteis- ja aivan eteläosissa.

Kannonkosken positiivisen kehityksen takana oli positiivinen muuttotase erityisesti vanhemmissa yli 40 -vuotiaiden ikäluokissa. Myös muutamassa muussa pienemmässä kunnassa, kuten Toivakassa ja Kivijärvellä, oli havaittavissa muuttotaseen positiivisuutta vanhimmissa ikäluokissa.

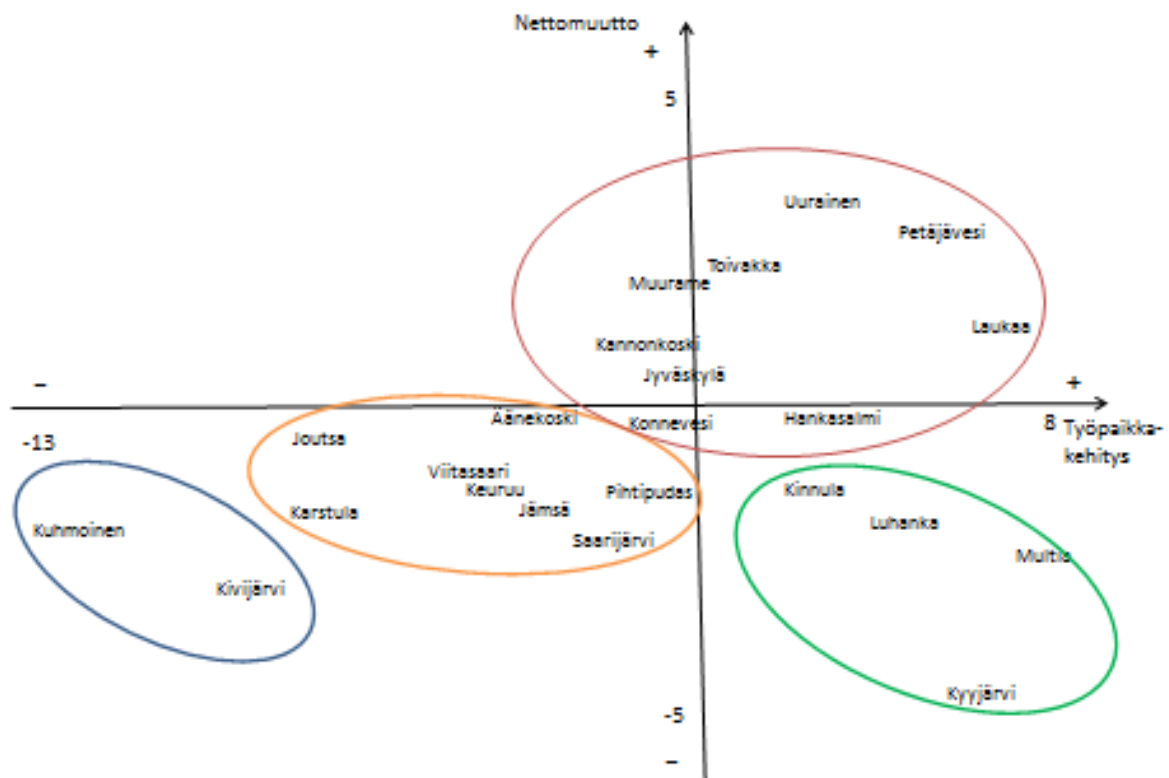
5 Yhteenveto ja päätelmiä

Kuvio 1. Suhdannekehitys

Tarkastelussa on käytetty uusimpia tilastokeskuksen työpaikka- ja väestöaikasarjoja. Valitettavasti uusimmat työpaikkatilastot ovat vuodelta 2010. Kuvion 1 suhdannekuvan perustella vuoden 2008 tilanne kuvasi taantuman alkua ja vuoden 2010 tilanne uuden nousun alkua. Kuvattu ajanjakso kuvaa siis taantuman edellistä ja jälkeistä aikaa, mutta ei kaikkein jyrkimmillään. Nettomuuton tarkasteluajanjakso on taas suhdannetilanteeltaan melko vakaa, koska vuonna 2009 alkanut nousu pysähtyi nopeasti ja taloudellinen kasvu oli hyvin pientä.

Kuvio 2 Keski-Suomen kuntien suhteelliset työpaikkamuutokset 2008 - 2010 ja suhteellinen nettomuutto 2010 - 2012

Kuvion 2 avulla pyritään esittämään kokonaiskuvaa keskisuomalaisten kuntien muuttoliike- ja työpaikkakehityksestä sekä niiden välisistä riippuvuuksista. Siinä toisella akselilla on kuvattu työpaikkakehitys vuosina 2008 -2010 ja toisella akselilla nettomuutto vuosina 2010 - 2012. Vaikka ajanjaksot eivät ole samat, eivät vuotuiset vaihtelut ole suuria ja vaikutusketjun voisi ajatella kulkea ajallisesti työpaikkojen kehityksestä muuttoliikkeen kehitykseen.

Kuvion mukaan Keski-Suomen kunnat voi jakaa kolmeen ryhmään. Positiivisinta kehitys on Jyväskylän alueella. Kaikki kunnat ovat joko kokonaan tai lähellä oikeaa yläneljänneestä, jossa sekä työpaikka- että nettomuuttokehitys on positiivinen. Erityisesti Uurainen, Petäjävesi ja Laukaa erottuvat tässä suhteellisessa tarkastelussa.

Toisen selvän ryhmän muodostavat seutukuntakeskuskunnat sekä niitä hieman pienemmät alueelliset keskuskunnat. Ne kaikki sijoittuvat vasempaan alaneljännekseen eli niissä kaikis-

sa sekä muutto- että työpaikkakehitys on ollut negatiivista. Eli Jyväskylän seutu nousee yhä selvemmin koko maakunnan keskuksiksi. Teollisuuden rakennemuutos on kohdellut voimakkaasti näitä kuntia, koska korvaavia palvelutyöpaikkoja ei ole syntynyt. Näiden kuntien yhteenlaskettu väestö- ja työpaikkavaranto on niin suurta, että niiden kehitys vaikuttaa koko maakunnan tulevaisuuskuviin.

Kolmannen ryhmät muodostavat maakunnan pienemmät kunnat (mukana myös Hankasalmi). Niissä on havaittavissa kolmenlaista kehitystä. Kuhmoinen ja Kivijärvi ovat kuntia, jotka tällä aikavälillä sijoittuivat sekä muuttoliike- että työpaikkakehityksessä kaikkein heikoimpien joukkoon. Yksi selittäjä on etäisyys maakunnan kehittyvästä keskusalueesta.

Toisen ryhmän muodostavat Kannonkoski, Konnevesi ja Hankasalmi joissa kehitys on melko neutraalia, mutta myös positiivista. Näiden sijainti on edellisiä parempi ja ne sijaitsevat lähempänä keskusalueita.

Kolmas pienkuntien ryhmä on erityisin: työpaikkojen määrä on kasvanut reilusti mutta nettomuuttoliike on tappiollista. Erityisesti Multia ja Kyyjärvi kasvattivat suhteellisesti eniten työpaikkojaan 2008 - 2010 ja kokivat kunnista suurimmat muuttotappiot 2010 - 2012. Näyttäisi siltä, että tietyissä olosuhteissa työpaikka- ja väestökehitys ovat kuntatasolla toisistaan riippumattomia.

Keski-Suomen muuttoliikkeessä ja työpaikkakehityksessä on tapahtunut muutoksia 2000-luvun aikana. Vuosikymmenen alussa Jyväskylän kaupungin kasvu oli voimakasta ja myös seutukuntien keskuskunnissa tapahtui kehitystä. Vuonna 2008 alkanut voimakas rakenneuutos ja teollisuuden työpaikkojen nopea väheneminen koskettivat voimakkaimmin alueen suurimpia teollisuuskeskittyviä. Keski-Suomen tilanne näyttää kokonaisuutena kuitenkin melko vakaalta. Teollisuuden työpaikkoja lukuun ottamatta työpaikkojen määrä ei kokonaisuutena ole laskenut ja 15- 24 -vuotiaiden nettomuuttoa lukuun ottamatta muuttoliike on ollut melko tasapainossa.

Jatkossa esimerkiksi uuden kaupunki- ja maaseututyypittelyn mukainen alueellinen tarkastelu saattaisi antaa uutta tietoa väestö- ja työpaikkakehityksen yksityiskohdista.

Liite 1 Vuosina 2008 - 2010 työpaikkojen määrää lisänneet toimialat kunnittain työpaikkojen suhteellisen muutoksen suuruuden mukaisessa järjestyksessä.

Kunta	Toimiala ²												
	A	B, D-E	C	F	G-I	J	K	L	M -N	O-Q	R-U	X	Yht
Multia		+	+						+	+	+	+	+7,3
Kyyjärvi		+	+				+		+	+	+		+6,0
Laukaa			+	+	+				+			+	+5,7
Luhanka				+	+	+			+		+	+	+4,1
Petäjävesi		+			+	+	+		+	+		+	+4,1
Uurainen			+	+					+	+		+	+2,3
Kinnula				+	+	+		+		+			+1,9
Hankasalmi		+		+					+	+	+	+	+1,6
Toivakka		+	+	+	+			+	+			+	+0,3
Muurame		+			+			+	+	+	+	+	-0,2
Konnevesi		+			+				+		+	+	-0,7
Jyväskylä		+				+	+		+	+	+	+	-0,9
Pihtipudas	+			+		+	+				+	+	-1,0
Kannonkoski		+			+				+			+	-1,3
Saarijärvi						+	+		+		+	+	-1,7
Jämsä								+		+	+	+	-3,4
Äänekoski								+	+	+			-3,6
Keuruu		+				+					+	+	-4,4
Viitasaari									+			+	-4,7
Joutsa		+		+		+			+			+	-7,3
Karstula					+			+	+				-7,3
Kivijärvi				+									-8,4
Kuhmoinen		+				+		+	+		+	+	-13,2
Keski-Suomi		+				+		+	+	+	+	+	-1,3
Koko maa									+	+	+	+	-2,2

² Toimialamerkinnot:

A = Maa, metsä- ja kalatalous

B, D - E = Kaivostoiminta; Sähkö, kaas- ja lämpöhuolto; Vesi-, viemäri- ja jätehuolto

C = Teollisuus

F = Rakentaminen

G - I = Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta

J = Informaatio ja viestintä

K = Rahoitus- ja vakuutus toiminta

L = Kiinteistöalan toiminta

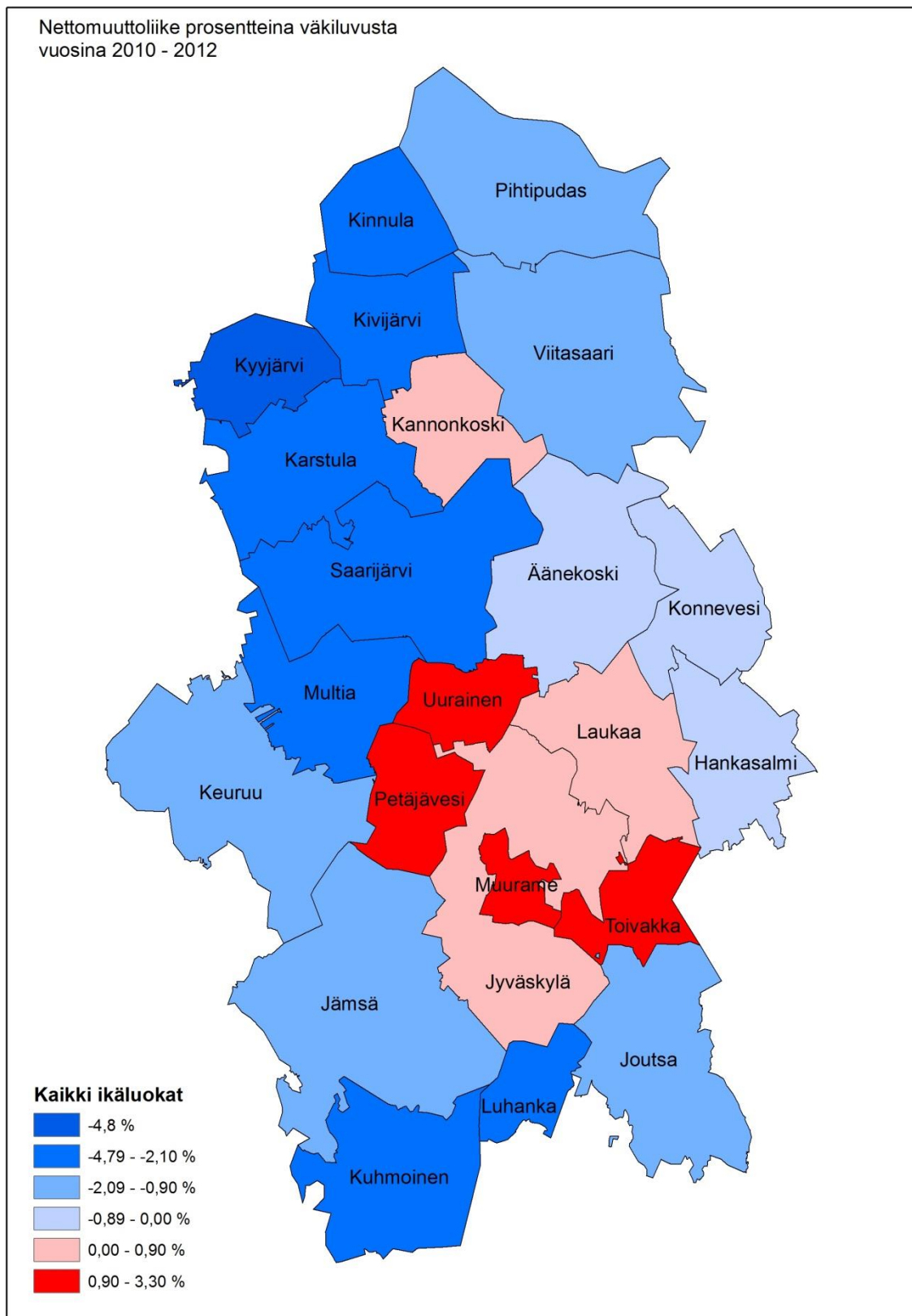
M - N = Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta

O - Q = Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus; Koulutus; Terveys- ja sosiaalipalvelut

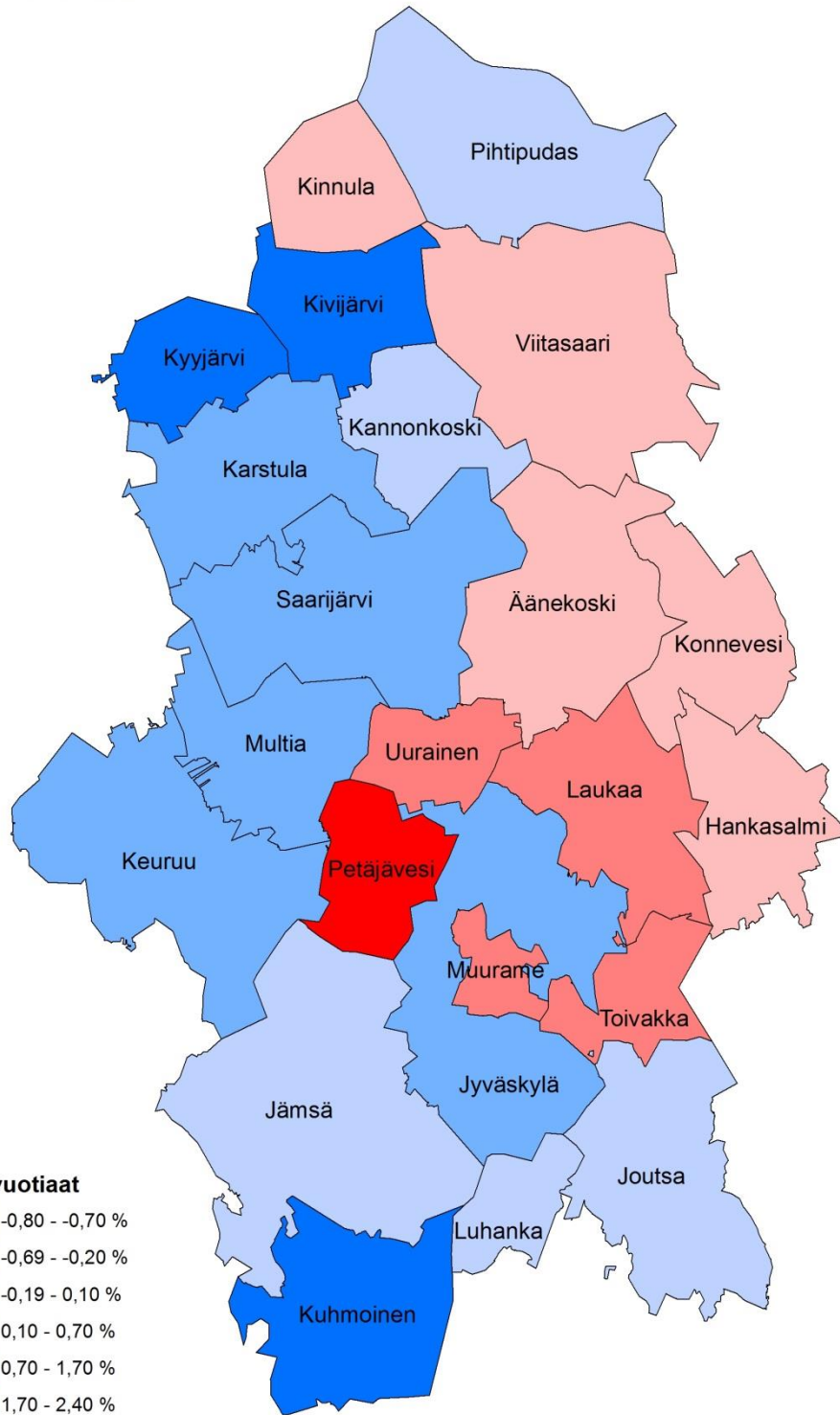
R - U = Muut palvelut

X = Toimiala tuntematon

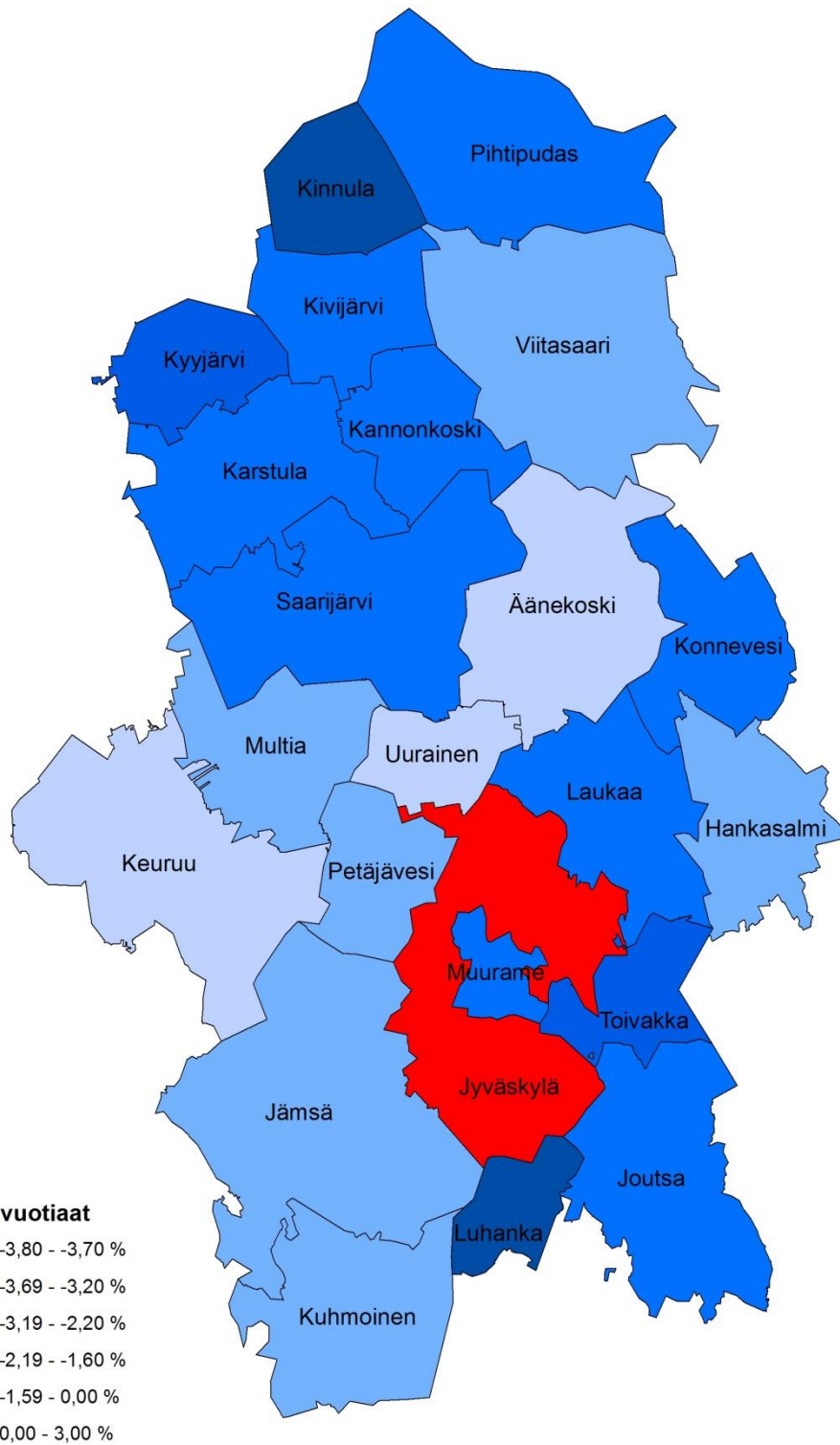
Liitteet 2-8 Keski-Suomen kuntien nettomuutto kokonaisuutena ja jaoteltuna ikäryhmiin

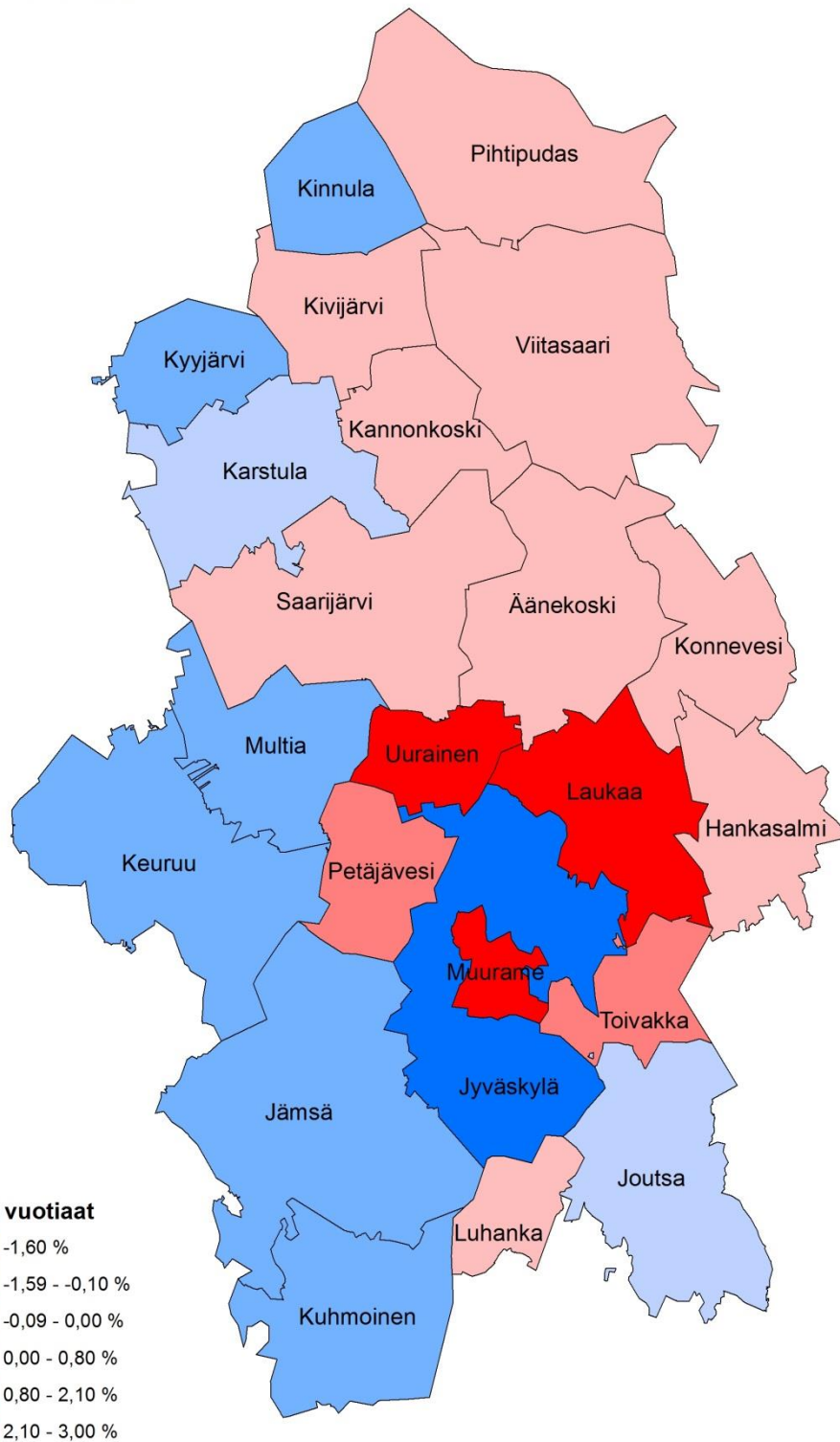
Nettomuuttoliike prosentteina väkiluvusta
vuosina 2010 - 2012

Nettomuuttoliike prosentteina väkiluvusta vuosina 2010 - 2012

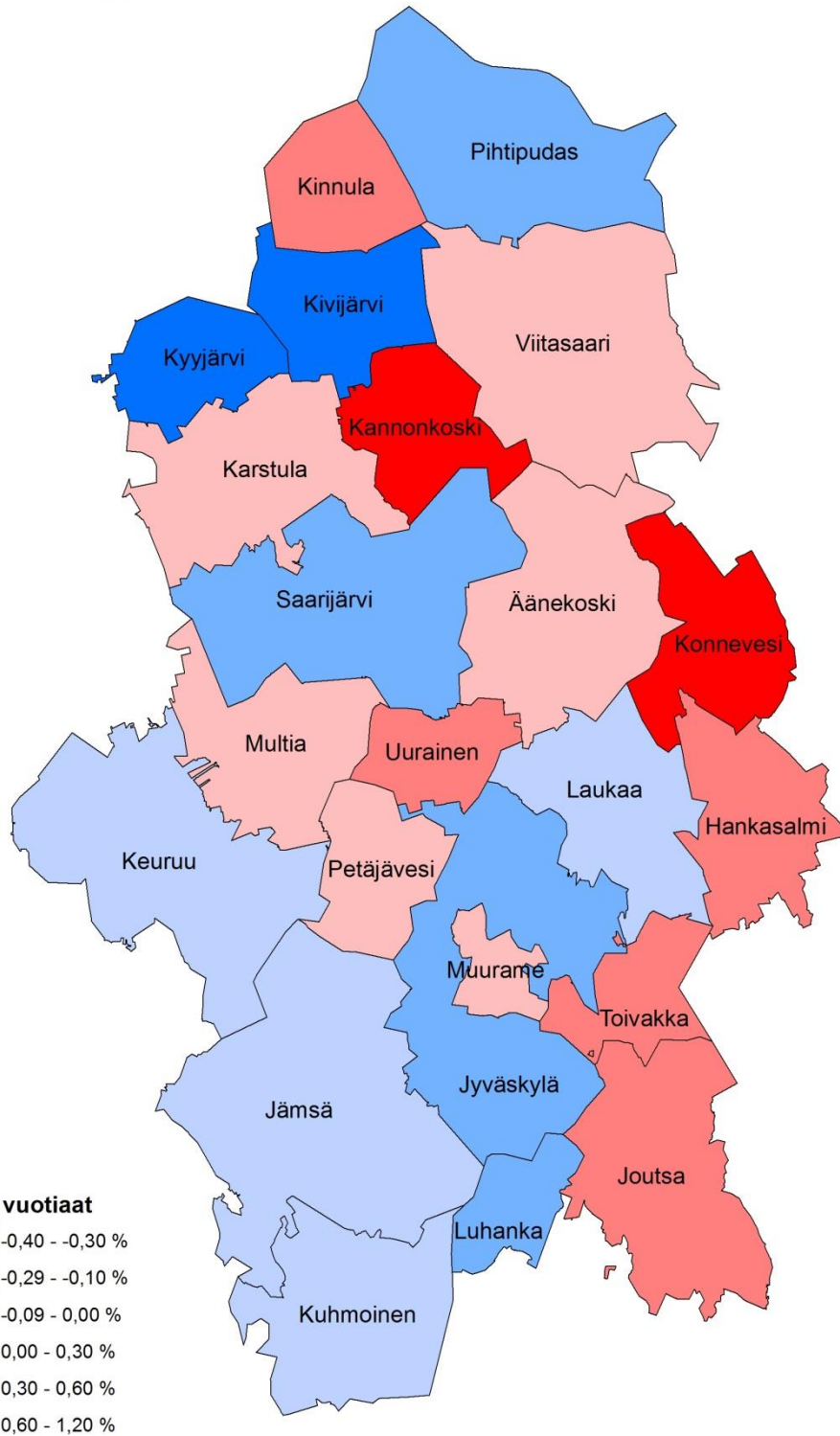

Nettomuuttoliike prosentteina väkiluvusta
vuosina 2010 - 2012

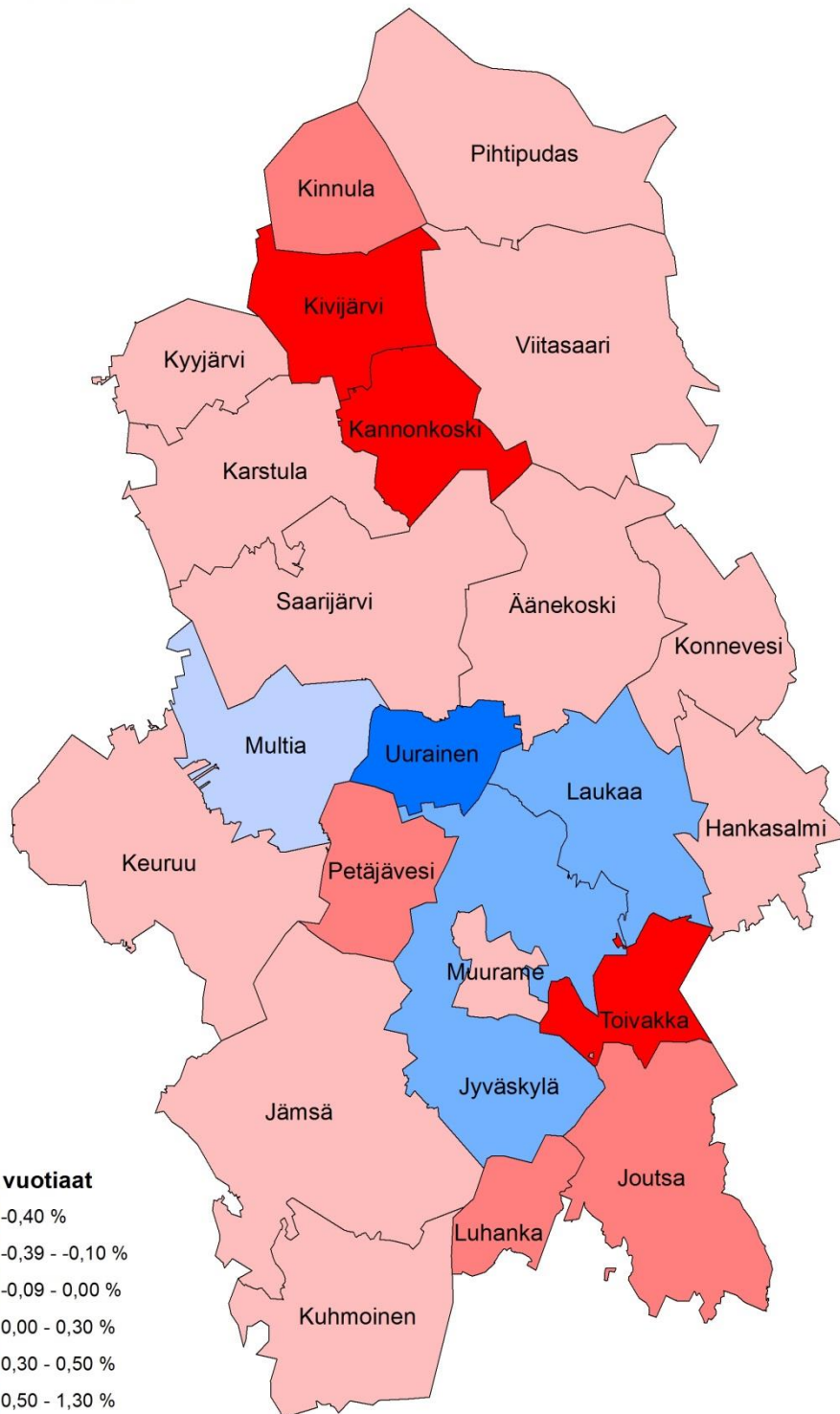

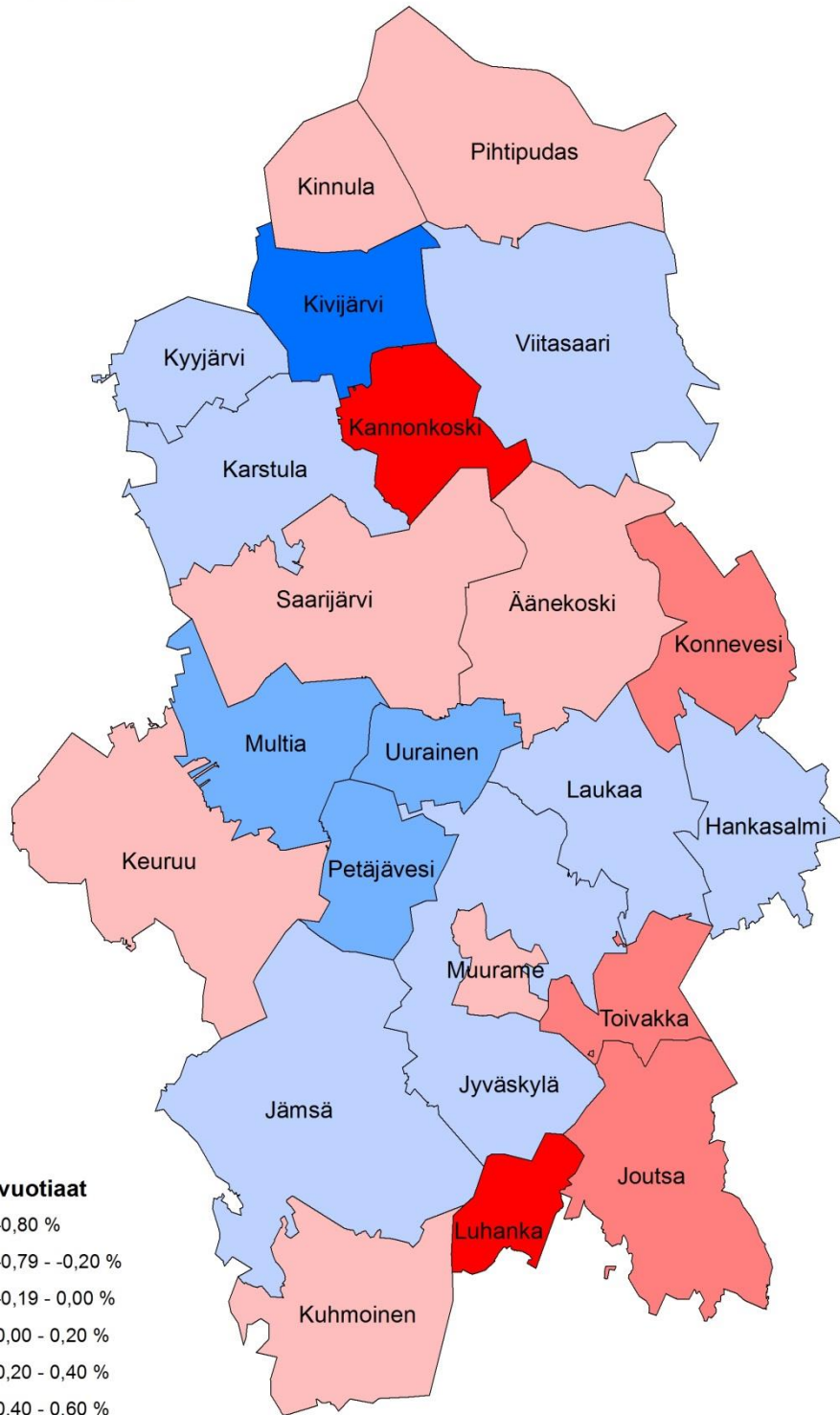
Nettomuuttoliike prosentteina väkiluvusta
vuosina 2010 - 2012

Nettomuuttoliike prosentteina väkiluvusta
vuosina 2010 - 2012

Nettomuuttoliike prosentteina väkiluvusta
vuosina 2010 - 2012

Yli 65 vuotiaat

